

Univerza v Mariboru

DOKTORSKI ŠTUDIJ V SLOVENIJI - PRILOŽNOSTI IN IZZIVI

UNIVERZA V MARIBORU
Rektor prof. dr. Ivan Rozman

NOVI OKVIRJI DOKTORSKEGA ŠTUDIJA

- **Bolonjska deklaracija, 1999** (doktorski študij tema Berlinskega komuniqueja 2003)
- skupen evropski raziskovalni prostor (ERA)
- Glasgovska deklaracija 2005 (doctoral training will meet the needs of an employment market that is wider than academia, through the **development of research competence and transferable skills**, lasts 3 to 4 years of full time work, doctoral candidates as students and as early stage researchers, joint programmes)
- Bolonjski seminar **Doktorski programi za evropsko družbo znanja**, Salzburg 2005 (deset temeljnih načel za 3. stopnjo)
- EUA 2005 -: poročilo EUA projekta Doctoral Programmes
- EUA 2008: Council for Doctoral Education

NOVI OKVIRJI DOKTORSKEGA ŠTUDIJA

- Zakon o visokem šolstvu - spremembe 2004

Dosedanja priprava doktorata znanosti prehaja s študijskimi programi 3. stopnje v strukturirano doktorsko izobraževanje.

Pogoji za vpis (zadosten pogoj):

- diploma 2. stopnje ali
- diploma enovitega magistrskega programa s 300 ECTS

Kot dodaten pogoj za vpis **ne sme biti določeno področje**, s katerega mora imeti kandidat predhodno diplomu, povprečna ocena predhodnega študija, znanje tujega jezika ali raziskovalne izkušnje ipd.

Novi okvir doktorskega študija:

- najmanj 60 ECTS organiziranih oblik študija, ostalo IRD.

NOVI OKVIRJI DOKTORSKEGA ŠTUDIJA

Statut Univerze v Mariboru:

- pristojna Komisija za podiplomski študij
- priporočilo, da kandidat pred vpisom naveže stik s potencialnim mentorjem in ima izdelan osnutek teme dr. disertacije ali izbrano ožje področje, iz katerega namerava doktorirati
- posamezni visokošolski učitelj je hkrati lahko mentor največ 5 doktorandom, o izjemah odloča Senat UM
- objave praviloma za zagovor ali najkasneje pred promocijo

Pravilnik o postopku priprave in zagovora doktorske disertacije na UM (2008):

- hitrejši administrativni postopek z določenimi roki
- izjava mentorja o ustreznosti doktorske disertacije

IZZIVI DOKTORSKEGA ŠTUDIJA

- **Masifikacija doktorskega študija** (v skladu z ZVIS institucije **nimajo možnosti zavrnitve kandidatov**, ki izpolnjujejo formalne pogoje za vpis, izbirni postopek v primeru omejitve vpisa je edina možna vhodna selekcija kandidatov).
- V predmetniku je potrebno upoštevati, da **kandidati prihajajo iz različnih strokovnih področij**.
- Ali je realno pričakovati, da **bodo kandidati zaključili doktorski študij v 3 letih**, praviloma ob službi (doktorski programi naj bi trajali tri do štiri leta rednega študija kot pravilo - Salzburško načelo (SN) št. 7)?
- Vprašanje kvalitete (potrebno je najmanj **obdržati znanstveni nivo doktorata znanosti**, cilj pa mora biti izboljšanje).

IZZIVI DOKTORSKEGA ŠTUDIJA

- Ohraniti bistvo raziskovalnega doktorskega izobraževanja in razliko glede na študijske programe 1. in 2. stopnje.
- Institucije morajo zagotoviti pogoje, da bo doktorskim študentom omogočeno “napredovanje znanja na podlagi izvirnega raziskovanja” (SN št. 1) - vključevanje doktorskih študentov v kvalitetne raziskovalne projekte.
- Povezati doktorsko izobraževanje z zaposljivostjo za družbo znanja (trg zaposlovanja ni več zgolj ali predvsem akademski).
- Ne more biti vsak, ki izpolnjuje pogoje za vpis, doktorski študent, prave doktorske kandidate pa je potrebno obravnavati kot raziskovalce v zgodnjem obdobju (SN št. 4).

IZZIVI DOKTORSKEGA ŠTUDIJA

- Ključna vloga mentorstva in ocenjevanja. Kdo je ustrezen mentor (pričakuje se **znanstvena aktivnost mentorja**; ali to zadostuje)? Opredeliti mentorjeve dolžnosti in pristojnosti, delitev odgovornosti med kandidatom, mentorjem in institucijo, **zagotoviti usposabljanje mentorjev** (SN št. 5).
- **Internacionalizacija** (**tuji profesorji** in raziskovalci, vpis večjega števila **tujih študentov**) in mobilnost (SN št. 9).
- **Financiranje** doktorskega študija (primerno financiranje, **vnaprej znani okvir** - SN št. 10).

PRILOŽNOSTI

- Povezovanje doktorskih študijskih programov znotraj univerze in navzven.
- Doktorska šola (doseganje kritične mase, raziskovalni timi, ...).
- Interdisciplinarni programi z bolj inovativnimi strukturami.
- Izobraževanje doktorskih študentov za podjetništvo, trženje, pripravo projektov, pogajanja, javno nastopanje ipd. (razvoj prenosljivih veščin).
- Spodbujanje podoktorskega usposabljanja v odličnih raziskovalnih skupinah.

DOKTORSKI ŠTUDIJ NA UM V ŠTEVILKAH

Štud. leto	2005/2006	2006/2007	2007/2008	2008/2009	2009/2010
Št. študijskih programov 3. stopnje	1	1	4	6	30
Št. študentov v 1. letnikih 3. stopnje	28	34	63	87	339
Št. doktorjev znanosti - 3. stopnja	1	2	2	2	-
Št. doktorjev znanosti - skupaj	42	46	43	62	-

**SLOVENSKA IN ŠIRŠA DRUŽBA
ZNANJA POTREBUJE IN PRIČAKUJE
KVALITETEN DOKTORSKI ŠTUDIJ.**